

Từ Giải Báo chí đến vườn giáo pháp

ISSN: 2734-9195 15:49 09/06/2025

Mong rằng, Giải báo chí những năm tiếp theo, quy tụ nhiều hơn nữa những tác giả “bút sắc, lòng trong”. Mỗi phóng viên, nhà báo, tác giả, sẽ trở thành hồng pháp viên với đầy đủ Bi-Trí-Dũng.

Trong bối cảnh báo chí đang nỗ lực đi sâu vào các mảng chuyên ngành và đời sống tâm linh ngày càng có chỗ đứng trong truyền thông dòng chính. Lần đầu tiên, Giải báo chí toàn quốc dành riêng cho đề tài Phật giáo được GHPGVN tổ chức.

Đây không chỉ là diễn đàn nghề nghiệp, mà còn là một pháp duyên hiếm có, nơi những người cầm bút cùng hướng về ánh sáng của Từ bi và Trí tuệ.

Từ một cuộc thi...

Những trang viết, tưởng chừng chỉ là dòng chảy của con chữ, nay bỗng hóa thành những hạt giống giáo pháp, gieo vào lòng người đọc niềm cảm hứng sống thiện, sống tỉnh thức giữa thời đại đầy biến động.

Qua việc tổ chức Giải. Không chỉ là sự phong phú về thể loại, sự đầu tư công phu về nội dung, mà còn là tâm thế của người viết đang tìm cách đưa đạo vào đời, một cách tự nhiên, không giáo điều, không sáo rỗng.

Từ đó, hình ảnh đẹp hiện ra, mỗi một tác phẩm là một mầm chồi trong vườn hoa chính pháp muôn màu của truyền thông và hồng pháp Phật giáo.

Hạt giống đầu mùa - tín hiệu đáng mừng

Giải Báo chí Phật giáo toàn quốc lần thứ nhất (năm 2024) không phải ngẫu nhiên mà xuất hiện trong thời điểm truyền thông đang chuyển mình mạnh mẽ. Đứng giữa sự giao thoa của công nghệ, thị hiếu và dòng chảy tư tưởng đương đại, việc tổ chức một giải báo chí chuyên biệt cho Phật giáo là tín hiệu tích cực, cho thấy nhu cầu hiện thực từ cả giới truyền thông lẫn cộng đồng Phật tử về một dòng báo chí mang chiều sâu đạo lý, thấm đẫm tính khai ngộ và chữa lành.

Giải thưởng lần này không chỉ là một cuộc thi nghề nghiệp, mà là dịp để nhìn lại: Phật giáo đang được phản ánh như thế nào trong đời sống báo chí dòng chính?

Làm sao để dòng thông tin về đạo không bị lẫn khuất giữa biển tin giật gân, không rơi vào chỗ giáo điều khô cứng?

Chính ở đây, cuộc thi trở thành “phép thử đầu mùa” và kết quả cho thấy: vẫn còn đó nhiều cây bút tâm huyết, nhiều nhà báo và cư sĩ thực sự mong muốn xây dựng nền báo chí Phật giáo có chiều sâu trí tuệ, độ ấm của từ bi và khả năng định hướng tinh thần giữa thời đại số.

Vườn giáo pháp đang nảy lộc - mỗi bài viết là một nhánh cây

Vườn giáo pháp ấy không chỉ đa thanh về hình thức thể hiện, từ báo in, điện tử, truyền hình, phát thanh đến ảnh báo chí, mà còn phong phú về nội dung, trải từ các đề tài hoàng pháp nhập thế, chuyển hóa xã hội, bảo tồn văn hóa cho đến

những phản tỉnh nội tâm đầy tinh thức.

Đạo và Đời giao hòa

Tác phẩm “Để đạo gắn với đời (2 kỳ) - **Giải Nhất** nhóm tác phẩm báo in” (ấn phẩm Thời nay, báo Nhân Dân) cho thấy khả năng dung hợp giữa tinh thần Phật pháp và hiện thực đời sống, nơi đạo lý không nằm trong các khái niệm cao siêu mà hiện ra từ việc sống tử tế, làm nghề chính nghiệp, ứng xử có chính niệm giữa xã hội hiện đại.

Tác phẩm truyền hình “Khi Đạo - Đời hòa quyện (Đài PT&TH Thái Bình) cũng diễn đạt thông điệp đó thông qua những câu chuyện giản dị, đậm chất đời, giàu chất đạo, là biểu hiện sống động của việc tu không rời đời.

Từ bi chuyển hóa khổ đau

Một trong những trục đề tài đáng ghi nhận là tinh thần từ bi trong phụng sự và chuyển hóa. Khai thác đề tài, bài viết, tác giả không chỉ làm báo, mà dường như đang cùng nhân vật “hành đạo”, soi rọi ánh sáng Phật pháp vào những mảnh đời từng rạn vỡ.

Từ “Lớp học hè miễn phí suốt 20 năm ở ngôi chùa làng” (Báo Tuổi trẻ) hay “Cô tiên” ở vùng biển xứ Thanh (Báo điện tử Quân đội Nhân dân) - **Giải Khuyến khích** nhóm tác phẩm báo điện tử, cho thấy vẻ đẹp của lòng từ hiện hữu qua từng hành động âm thầm: một lớp học nhỏ, một người phụ nữ hiến đời cho trẻ

em nghèo. Những bài viết này nhắc nhở rằng, Chính pháp không nhất thiết phải được rao giảng, đôi khi chỉ cần được sống.

Gìn giữ bản sắc - hội nhập văn hóa

Trong dòng chảy hội nhập, tác phẩm “Lan tỏa tinh thần và truyền thống văn hóa Phật giáo Việt Nam tới cộng đồng quốc tế” (**Giải Ba**, nhóm tác phẩm *Phát Thanh*, nhóm tác giả *VOV5 - Đài tiếng Nói Việt Nam*), đã góp phần lan tỏa tinh thần và truyền thống văn hóa Phật giáo Việt Nam tới cộng đồng quốc tế, như một bước chuyển mình đáng kể.

Không chỉ lưu giữ bản sắc, Phật giáo Việt Nam đang dần tìm được tiếng nói trong không gian toàn cầu, nơi truyền thông là cầu nối giữa các truyền thống tâm linh nhân loại.

Từ cuộc thi đến một hành trình

Một giải thưởng, dù được tổ chức bài bản, không thể thay thế một hành trình dài hơi. Nhưng chính cuộc thi này, với sự hiện diện của nhiều cây bút trẻ, cư sĩ thuần thành, nhà báo chuyên nghiệp, đã mở ra tín hiệu cho một hành trình chấn hưng báo chí Phật giáo theo tinh thần “Chính kiến - Chính ngữ - Chính nghiệp”.

Qua từng tác phẩm, chúng ta có thể thấy “Người làm báo như người hoằng pháp” và câu hỏi được đặt ra: viết báo cho Phật giáo, là hành nghề hay hành đạo? Câu hỏi ấy chắc chắn còn vang vọng mãi. Bởi hành đạo không nhất thiết là lên pháp tòa, mà đôi khi chính là từng câu chữ, nếu được viết bằng tâm chính, tuệ sáng, ngôn ngữ thanh lương.

Vấn đề đặt ra là: sau cuộc thi, ai sẽ tiếp tục chăm sóc mảnh vườn này? Ai sẽ bảo vệ những hạt giống vừa nảy mầm khỏi bị lấn át bởi cơn lốc thị trường, những nội dung dễ dãi hay xu hướng tâm linh hóa giật gân?

Hướng tới mùa giải sau - tịnh trí, tịnh tiến và tràn đầy khởi sắc

Từ thành công của mùa giải đầu tiên, một kỳ vọng đã được đặt ra cho các mùa giải tiếp theo. Đó là làm thế nào để duy trì được tinh thần tỉnh thức, lan tỏa những giá trị cốt lõi của đạo Phật, đồng thời mở rộng biên độ đề tài, từ lịch sử, văn hóa, giáo dục đến vấn đề môi trường, giới trẻ, Phật giáo ứng dụng.

Cũng cần thêm sự tham gia của người trẻ, người ngoài giới Phật giáo, bởi càng đa chiều, tiếng nói Phật pháp trong truyền thông càng thêm sức lan tỏa và độ thuyết phục.

Gieo và giữ một vườn chính niệm

Từ một cuộc thi đến một vườn giáo pháp, không chỉ là hình ảnh biểu tượng, mà có thể là một hướng đi bền vững cho truyền thông Phật giáo hôm nay. Cuộc thi chỉ là bước đầu, nhưng nếu mỗi người viết ý thức rằng mình đang gieo hạt trong tâm trí người đọc, thì vườn đạo ấy sẽ luôn có người chăm, có người giữ.

Một nền báo chí Phật giáo lý tưởng không chỉ cần tri thức, nghiệp vụ, mà còn cần sự tu tập, lắng nghe và lòng kiên nhẫn.

Bởi viết cho Phật giáo, suy cho cùng, cũng là một hạnh nguyện, nơi ngòi bút không chỉ là công cụ, mà trở thành một pháp khí để độ mình và độ người.

Lễ trao Giải báo chí Phật giáo toàn quốc lần thứ nhất, năm 2024 đã khép lại, nhưng những âm hưởng đẹp luôn còn đó:

Hòa thượng Thích Gia Quang phát biểu

Tại buổi lễ, Hòa thượng Thích Gia Quang, Trưởng Ban Thông tin Truyền thông Trung ương GHPGVN, Trưởng Ban Tổ chức Giải nhấn mạnh: *“Mỗi tác phẩm báo chí Phật giáo không chỉ là một sản phẩm thông tin, mà là một hạt giống từ bi*

gieo vào lòng người, một ngọn đèn trí tuệ thấp sáng cõi tâm, soi chiếu vào những góc khuất u mê giữa đời sống hiện đại. Khi ngòi bút được dẫn dắt bởi chính niệm và từ tâm, thì truyền thông không còn là công cụ, mà trở thành pháp hành để hành đạo bằng chữ nghĩa, để hoằng pháp bằng sự thật, để chuyển hóa khổ đau bằng lòng hiểu biết và thương yêu”.

Nhà báo Lê Nghiêm - Trưởng Ban Giám khảo

Cũng tại Lễ trao giải, Nhà báo Lê Nghiêm - Trưởng Ban Giám khảo chia sẻ: “Dù đây là mùa giải đầu tiên, nhưng chất lượng các tác phẩm dự thi đã vượt xa kỳ vọng của chúng tôi. Nhiều tác phẩm thể hiện chiều sâu tư duy, sự dẫn thân và góc nhìn sáng tạo khi phản ánh đời sống Phật giáo. Ban Giám khảo đã làm việc công tâm, khách quan, cân nhắc kỹ lưỡng từng chi tiết mỗi tác phẩm để đảm bảo sự tôn vinh xứng đáng cho những ngòi bút thực sự truyền tải được tinh thần từ bi - trí tuệ - nhập thế của đạo Phật”.

Nhà báo Cao Thị Thùy Giang, Báo điện tử VietnamPlus

Nhà báo Cao Thị Thùy Giang, Báo điện tử VietnamPlus Giải Nhất nhóm tác phẩm báo điện tử với **“Phật giáo đồng hành cùng cộng đồng tạo nên những phép màu của cuộc sống”** (4 kỳ): *“Khi đến với Giải báo chí Phật giáo, tôi thấy lòng mình như lắng lại, thầm nhủ viết những tác phẩm báo chí làm sao đi sâu vào lòng người và đó là những tác phẩm có ngôn ngữ rất đời sống, nên tôi thấy Phật giáo thật thân thiện và gần gũi. Thông qua những bài viết của mình, tôi muốn lan tỏa tinh thần nhân ái của Đạo Phật, cũng như tinh thần nhân ái trong mỗi con người Việt Nam.*

*Phật giáo xứ Nghệ đóng góp tiếng nói chung vào bức tranh Phật giáo Việt Nam và chúng ta sẽ cùng đồng lòng thực hiện để đưa Phật giáo trở lại đúng vị trí và quỹ đạo. Bởi Phật giáo là tôn giáo có lịch sử lâu đời nhất, có những đóng góp sâu sắc nhất đối với lịch sử dân tộc. Đây cũng là điều mong mỏi của những người làm báo như chúng tôi, mong được góp sức lan tỏa từng giá trị Phật giáo cao đẹp và chân thực vào đời sống. (Phóng viên Thái Sơn, Đài PTTH Nghệ An, đại diện nhóm tác giả thực hiện **Serie chương trình “Linh thiêng cõi Phật”, Giải Đặc biệt** - chuyến hành hương đến một số Thánh địa Phật giáo tại Ấn Độ).*

Phóng viên Thái Sơn, Đài PTTH Nghệ An

*Khi mà làm chương trình này, chúng tôi cũng chỉ tâm nguyện là làm sao để có thể lan tỏa, góp sức phát triển hơn nữa phong trào đăng ký hiến mô tạng, nghĩa cử rất nhân văn, bởi cho đi là còn mãi... (Phóng viên Hoàng Quân, Kênh truyền hình BChannel, BTV9; đại diện nhóm tác giả thực hiện tác phẩm **“Lan tỏa phong trào hiến tạng mô, tạng - Ý nghĩa cao cả và những rào cản còn tồn tại”**, Giải Khuyến khích nhóm tác phẩm Truyền hình).*

Nhà báo Quang Hà, Trưởng phòng Chuyên đề, Đài PT&TH tỉnh Bắc Giang (đại diện nhóm tác giả, thực hiện tác phẩm **“Những giá trị của Thiền phái Trúc Lâm - Yên Tử”** (3 tập), Giải Khuyến Khích nhóm tác phẩm Truyền hình: *“Qua cuộc thi lần này, chúng tôi thấy được trách nhiệm của mình trong công tác tuyên truyền, quảng bá về các di tích lịch sử nói chung và Phật giáo nói riêng, cần có góc nhìn mới hơn, sâu sắc hơn và qua các tác phẩm, chúng tôi muốn thực hiện tốt hơn con đường hoằng dương Phật pháp của Phật hoàng Trần Nhân Tông và Thiền phái Trúc Lâm Yên Tử, đặc biệt là bảo tồn và phát triển các di tích gắn với phát triển du lịch để giữ gìn từng nét đẹp truyền thống”*).

Có thể thấy, Giải báo chí Phật giáo toàn quốc lần thứ nhất, năm 2024 được tổ chức, để cùng tôn vinh, ghi nhận những đóng góp tích cực của những người làm báo chính thống, vai trò không nhỏ khi đồng lòng, chung sức góp phần lan tỏa giáo lý Phật giáo trong xã hội, hoằng truyền và xiển dương chính pháp.

Mong rằng, Giải báo chí những năm tiếp theo, quy tụ nhiều hơn nữa những tác giả “bút sắc, lòng trong”. Mỗi phóng viên, nhà báo, tác giả, sẽ trở thành hoằng pháp viên với đầy đủ Bi-Trí-Dũng.

Tác giả: **Chánh Thường**